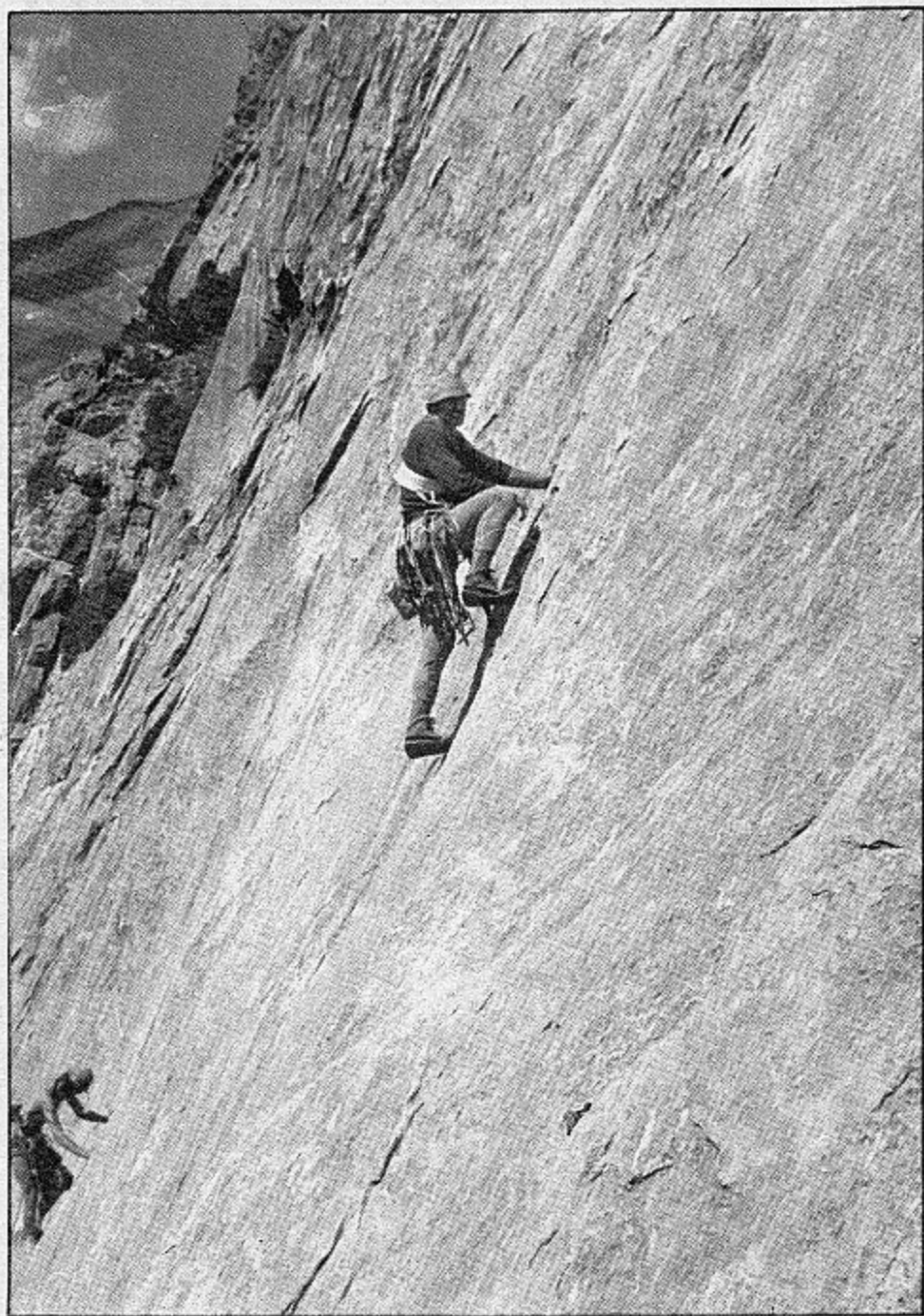

Zpravodaj '87

horolezecký oddíl - t.j. Tesla Žižkov

*Základní tábor pod horou Adam-Taš
Na 1.straně obálky: V plotnách Alaudina*

Horolezecký oddíl

TJ Tesla Žižkov

určeno pro vnitřní potřebu

Obsah

Plán činnosti v roce 1988	2
Oddílove výstupy roku 1987	3
Další významnější výstupy roku 1987	
Oddílový žebříček lezců 1987	4
Lezení v poušti	5
Čajka	7
Rodinná rekreace	10
Sprchování hokejistů	12
Rehabilitace	14
Obyčejný víkend	15
Západní stěnou na Zámek	16
Fanské hory 1987	18
Adresář - změny	20

PLÁN ČINNOSTI V ROCE 1988

- leden 10.1. Jablonecký lyžařský maraton /Kordík/
16.-17.1. Kozákovský ledopád - nácvik ledovcového lezení /Hloušek/
- únor 13.2 Orlická padesátka /Kordík/
20.-21.2. Oddílový prejezd Krkonoš a Jizerek /Konrád/
- březen 1 týden Vysoké Tatry /Pokorný/
12.-13.3. Bořeň /Křemen/
15.-30.3. Krkonoše - přijetí sovětských horolezců z Krymu /Hloušek/
- duben 2.-4.4. NDR Sasko, Rathen /Hloušek/
16.-17.4. Suché skály /Vojtěch/
- květen 7.-9.5. Horolezecké jaro v Adršpachu /Čermák/
21.-22.5. Prachovské skály /Sajdl/
15.-30.5. Krym /SSSR/ /Staněk/
- červen 4.-5.6. Hruboskalsko /Šubrt/
18.-19.6. Labský Žleb nebo Ostrov /Pokorný/
- červenec jeden týden Vysoké Tatry /Vojtěch/
16.17. 7. Příhrazy, Drábské světničky /Hübner/
15.7.-31.8. Centrální Pamir /Blahout/
- srpen 1 týden Adršpašské skály /Manych/
13.-14.8. Hruboskalsko /Šubrt/
1.8.-15.10. Gahrwalský Himaláj /Novotný/
- září 1.-4.9 Festival horolezeckých filmů Adršpachu /Manych/
- říjen 1.-2.10. Bořeň/Pokorný/
15.-16.10. Vajscimpl dálkový pochod /Doubrava/
- listopad 5.-6.11. Poslední slanění oddílu /Konrád/
19.-20. 11. Klokočské skály nácvik chytání pádů /Hübner/
- prosinec 3.-4.12. Černolice /Křemen/
24.-25.12. Jizerské hory - skály nebo běžky/Hloušek/

Průběžná činnost

- 1/ Individuální a skupinová lezecká činnost /Všichni členové/
- 2/ Kondiční příprava v tělocvičně TJ /Vojtěch/
- 3/ Zkvalitnění členské základny se zaměřením na získání nových výkonostních tříd /výbor/
- 4/ Vyskolení nových cvičitelských kádrů /Hloušek, Čermák/
- 5/ Plnění odznaku zdatnosti /Čermák/
- 6/ Účast na akcích MV HS ČSTV /výbor/
- 7/ Soutěž o bronzovou plaketu /Křemen, Hloušek/
- 8/ Dárcovství krve /Konrád/
- 9/ Propagační činnost /Křemen/

Plán schůzí

- Členské schůze - 3., 6., 9., 11. měsíc poslední pondělí v měsíci v 18,00 hod. zasedací místnost TJ Tesla Žižkov
- Výroční členská schůze - leden 1989 /Termín bude upřesněn/
- Výborové schůze - operativně dle potřeby

Batizovský útul Kuttova cesta VI Pokorný a host
Žlutá vosa Karoukova cesta IV Pokorný, Kremen /zimní/

Pískovcové oblasti a cvičné skály

Adrapach

Maugli Napříč Saharou Vile Staněk, Blahna

Starosta Východní cesta Vile Staněk, Blahna

Zámek Klenba M. Staněk a host

Prachov

Drážďanská věž Šicí strop Vile Staněk, Janoušek

Americká věž Údolní cesta Vile Staněk, Janoušek

Sasko

Hoher Torstein Hrd ost Vile Staněk, Hloušek

Drábské světelníky

Dráb Přímá linie VIIb / VIIIb / prvovýstup Staněk, Hloušek
Dečnická cesta Vile Staněk, Hloušek, Janoušek /host/

ODDÍLOVÝ ŽEBŘÍČEK LEZCŮ 1987

jméno	výstupy		body
	velehory	cvičné	
1. Staněk	7	111	1573
2. Hloušek	9	303	1569
3. Pokorný	22	69	1213
4. Kremen	16	70	1122
5. Zvířecí	5	88	1114
6. Hybner	12	101	976
7. Kindl Z.	5	112	930
8. Tomek	6	138	860
9. Šindelář	5	121	648
10. Doubrava		99	623
11. Vojtěch		74	554
12. Konrád	4	71	471
13. Venclík	10	21	446
14. Manych	2	14	134
15. Kordík		31	130
16. Hybnerová	1	14	118
17. Machaň		21	98
18. Novotný	4	18	96
19. Jakubec	1		50

LEZENÍ V POUŠTI

Petr Blahout

Castleton Tower, cesta Kor-Ingalls 5.9, USA stát Utah

Když jsme s naším Fordem minuli nejjižnější část Arches parku, přešli řeku Colorado, projeli městem Moab, bylo jasné, že před sedmou ranní budeme pod kopcem. Nedovedl jsem si představit, jak ten vršek bude vypadat, ani obtížnost cesty jsem si po amerických zkušenostech nemaloval moc růžově. Jedinou informaci mi dal Venca, když říkal: "Jo, dá se to lízt, taková hodně těžká sedma, jako ve Skaláči. Červený kopec uprostřed pouště, žádná věda, to vylezete".

Vjeli jsme do údolí. krajina okolo samej bodlák, sem tam nákej kaktus, nikde žádné voda a všudepřítomnej písek, jemnější než pudr. A pak jsme uviděli vršek. Ohromila nás špice ve tvaru zkamenělého plamene, celá rudá, od silnice k vrcholu snad 600 výškových metrů.

Postavili jsme auto na kraj silnice, ctěli uvařit a jít s Irenou lízt. Kluci chtěli věnovat den prohlídce Arches parku.

"To je teda kopec", komentoval naše zděšení Vašek. Jako protiopatření na jeho aktivitu jsem ho poslal pro vodu. Nejíť vodu na poušti, ideální úkol pro zásobovače v JZD. Irena veřila a nemluvila. Motýlek cítil mé duševní pochody, nechal mě v mých pochybnostech a šel k Ireně.

Lízt nebo nelízt? Věděl jsem, že je to poslední možnost sáhnout si ve Státech na skálu, ale zrovna 5.9. Lez jsem sice v Yosemitech cestu stejné obtížnosti, ale to byla žula, moje parketa, tohle je vápno a rudý. Promítám si před očima, co jsme s Irenou vylezli od začátku roku. Bilance je chabá, tento rok jsme lezeckou sezonu utopili v osobních problémech. Všechny logické důvody jsou pro to, abychom čestně ustoupili před tak parádní stěnou. Ano, vykašlem se na to, jdu to říct, jasně, řeknu to Ireně a Motýlkovi. Když přicházím, tak na obou vidím napětí a najednou slyším, jak Irena říká: "Myslím, že bychom toměli zkusit". Je rozhodnuto.

Osm hodin, Vašek donesl vodu. Když jsem se ho ptal jak to dokázal, vylezlo z něj, že asi kilometr od nás vede pouští potrubí s vodou a na jednom místě je povolenej uzávěr a stříká z něj pramínek.

Dojedli jsme, sbalili věci a vyrazili ke kopci. Podle popisu je dvě hodiny nástup a pak tři až čtyři hodiny lezení. Máme dva litry vody, jídlo žádný.

Už nástup byl náročněj, začalo vedro písek jezdí, musíme přelízat tři až osmimetrové výšvihy, které v několika řadách tvoří kolem kopce kruhovou palisádu. Stále kličkujeme a hledáme nejlepší možnost nástupu. Těsně pod stěnou potkáváme skupinu Amíků. Ptají se nás pomoci gest, co chceme dělat. Naznačují, že lízt. Ťukají si na čelo. Nepřikládám tomu žádnou váhu, kam na mě s kapitalistickým pozlátkem, když už dvě úmorné hodiny jdu do kopce. Jdeme ve stínu rozžhavené skály, teplota dosahuje asi 35 stupňů. Musíme natraverzovat pod jižní stěnu. Hruža, z jihu je příšerný vedro. Poprvé jsem si vzpomněl na Vencu, když nám při večeři na přivítanou říkal: "V červnu lezou jenom blázni".

Jsmo pod nástupem. Dopili jsme poslední zbytky naší vody. První délka je až moc lehká, druhá délka mi vrací klid. O nic přece nejde, až nebudeme moct nahoru, tak slaníme, dyt je to tak jednoduchý. Materiál je úžasnej, všechno drží, chyty jsou ostrý, lezení 5-7 na písku, úžasné expozice a neuvěřitelná viditelnost do krajinových scénérií pouště jižního cípu Utahu. Jen to hrozný vedro.

Konec lana, tři nejty provázaný smyčkou, parádní štand. Po chvíli je Ira u mě. Hrozně mě ničí vedro, skála nehřeje, skála palí, lezu dál, potím se jak v tanečních, obtíže se stupňují, díky bahu, že mám fren-

dy. Dolejzá Ira a já jsem vedrem polo ílený, teplotu odhaduju na 60 - 70 stupňů na slunci, vzduch se ani nehne, v lezačkách se nedá vydržet. Ira jde dopředu, popolejzá pár metrů a zůstává stát. Tlumím v sobě zuřivost: "Sakra, dyť se tu uvařím, dělej něco proboha". Už se vůbec nepotím, všechno se stačí odpařit, je to peklo. Karabiny pověšený na úvazu mě pálí přes kalhoty, nedá se na ně ani šáhnout.

Ira se vrací. Burcuju v sobě zbytky sil a vůlí přemáhám vedro, které mi vštěpuje jedinou myšlenku - slábnit. Strídáme, lezu do místa, odkud se Ira vrátila. Co to je, kde se tu proboha vzala takhle spára? Nejedpornější spára, jakou jsem si do té doby dovedl představit se zvedala nad mou hlavou. Špatně ukloněná, převislá asi dvánáct metrů dlouhá, široká, že v ní žába už nedrží a pěst ještě nedrží, po deseti metrech jeden nejt. Podíval jsem se dolů, k lře to mám deset metrů a dalších deset ode mě k nýtu. Mezitím skoro nic.

Mu ím si odpočinout, zajistit se. Vybírám z mé neúplné sady nejširší frend, vyklepávám strídavě ruce a v duchu se omlouvám Ireně, která beze slova snáší vedro. Znovu jsem pod sparou, frend nejde, je to tu moc široký, snad o tři mety výš se spára zužuje. Zkouším udělat krok nahoru, zdvihám se, drží to. Krok, ještě jeden krok, začínám ujíždět, tělo se mi pomaloučku vyklání proti ruce v sokolu, už už vypadávám. Vidím jak mi z čela kape pot na skálu. Ne, dolů ne, dělám na hranici pédu třetí krok. Bojuju o život. Bleskne mi hlavou myšlenka na návrat, ale to už nejde, teď vede cesta jen nahoru. Čtvrtý krok, frend by určitě šel, ale nemůžu ho založit, chybí mi třetí ruka. Teď jde o čas, ujíždějí mi nohy i ruce. Hrůza, další krok a další. Nevnímám svět, můj svět je ta děsná spára z které teď nemůžu vyndat špičku. Když ji vytrhnu, skoro vypadávám i s ní. Už vidím jasné konce spáry. Hned vedle je nádhernej chyt, díra do který se vrazí pěst, zatáhne se a drží. Další krok, projíždím, začíná se mi točit hlava, klepou se mi ruce i nohy. Bojuju. Další dva kroky, míjím nýt, není čas ho provázat a už zkouším šáhnout do vytoužené díry, ale o centimetry nedosahuji. Otevírají se mi ruce, cítím, že vypadnu. Podívám se dolů a ten pohled mě nutí k poslednímu zoufalému pokusu. Spára mě neustále vyhazuje, prokletá gravitace. Zvedá se mi žaludek, cítím, jak mi pomalu pomaloučku povolují prsty. Sázím vše na skok a dynamiku. Ta díra, ta díra musí držet. Spouští se mi krev z nosu, ve spáncích mi divoce buší. Ještě krok, odrážím se a švihám rukou do míst, kde tuším díru. Vylítávám ze spáry, opět se mi zvedá žaludek. Nepadám. Visím za levačku, zápěstí mám z obou stran sevřené ve zúžení vytoužené díry.

Pudy strídá rozum. Zatím je vyhráno, ale dlouho viset nevydržím. Teď musím dát frend, cvakám ho. Potřebuju provázat i nýt o jeden a půl metrů níž. Na rozpažení se na druhý pokus podařilo, cvakám smyčku od nýtu do lana. To už se hlásí nesnesitelná bolest v zápěstí levé ruky. Dělán krok nahoru, pravečkou se chytám za madlo a snažím se vyprostit levou ruku, ale drží. Je tak dobrá, až se stala fixní. Vzpomínám si na přihlouplé vtípy o fixním horolezci, přes kterého ostatní lezou, štandují a slañují. Cítím, jak ruka opuchá. Stoupám si do smyčky od nýtu a začínám boj o ruku, ze které se stává anatomická výplň díry. Bojím se, že oteče tak, že nepůjde ven. Trhám silou, ale po zlém to nejde. Beznaděj se strídá s rozumem. Provazuji přes frend smyčku a po zkrácení si do ní stoupám, koleno mám těsně pod předloktím. Tluču kolenem do předloktí a zároveň tahám ruku nahoru. Nejdřív opatrně, pak vši silou. Povoluje. Na skále zůstává kůže a krev.

Potřebuju si nutně odpočinout, opět se mi zvedá žaludek. Chci si sednout do nýtu, ale je skoro venku. Rychle pryč, špičkou boty zakopávám nýt zpět a dolézám zbývajících deset metrů na štand. To tedy byla dyška. Brr.

Tě hrozný vedro. Když jsem bojoval ve spáře, ani jsem ho nevnímal. Dělá mi potíše hýbat se, snad se mi smákla kůže. Volám na Iru,

trvalo mi to hrozně dlouho.

Za chvíli už vidím její klobouček. Už slyším slova o obtížnosti spáry. Ira nadává jak dlaždič. Teď už vím, že to vylezem. Ještě však není vyhráno, po pár metrech nás čeká další spára, která končí zase převisem.

Lezu a jsem značně nervozní. Znovu se mi z nosu spouští krev. Kdy už to proboha skončí. Chce se mi slanit, spára je těžká a já do ní znovu a znovu nastupuju, konečně pouští. Po prvních metrech je římsa, mohu si odšlápnout. Jsem totálně dehydratovaný, celé tělo volá po vodě, v záhybech kůže je vidět sůl, každý pohyb bolí. To příšerný vedro. Začínají mě bolet ledviny. Vodu, vodu. Ještě pár metrů a jsem u nýtu. Zase římsička, mohu si odšlápnout. Už vidím na vrchol zbývá asi čtyřicet metrů lehkého terénu komínem.

Zadek, kolena, sem, tam nýt. Nechce se mi ani věřit, že jsme to dokázali. Radost není úměrná vynaloženému úsilí. Rychle dolů nebo chcípnem. Je mi velice zle, Ireně snad ještě hůř.

Rychle slanujeme až jsme pod stěnou. Ze rtů nám kape krev. Teď ještě hodinu k silnici. Zase kličkujeme a slézáme výšvihy. Kašleme a špatně se nám dýchá. Vzpomínám na blankytně modrou vodu jezera za městem Page, kde jsme prožili snad nejkrásnější dny v USA.

Při slézání Prahu podávám Iře svůj batoh, vypadává jí z ruky a kutálí se dolů. Povolují mi nervy, chci jí říct něco hrubého, ale slzy v jejích očích mě zavírají pusou. Chtěl bych jí pohládit, je tak křehká, ale běžím za batohem.

V půl šesté jsme u silnice, v šest mají přijet kluci. Leháme si do stínu bodláku, ale žížen je silnější než únava. Beru lahve a klo-pítám do pouště. Vrážím si do nohy kaktus. Svině opuncie! Už abych byl doma, tam na takový svinstvo nešlápnu. Bezradně tápu mezi dunama. Fata morgána, slyším cvrčení. Z vršku duny pak vidím zelenou oázu, z potrubí crčí pramínek vody. Piju a piju. Já se tady nalejvám a Ira chudák leží u cesty. Plním lahve a běžím k silnici. Jsem vítán spatickým pohledem, na kterém se nemění nic, i když nesu vodu. Ira je už v myšlenkách za mořem. Pro vodu jdu ještě dvakrát.

V půl sedmé začínám nadávat a ve tři čtvrtě po sérii nadávek, výčitek a proseb vidíme přijíždět našeho Fordíka. Vše je zapomenuto, hlavně, že pro nás kluci přijeli.

Odjíždím a mám jedinou touhu. Dát si pivo. Naposledy se ohlížím za naším kopcem. Krásnej kopec, nádherná, úžasná cesta, šílený vedro!

My už na poušti nikdy v červenci lízt nemusíme. Kdo to chce zkusit, radím, aby začal trénovat v sauně.

Když nad tím tak přemýšlím, tak si říkám, že člověk je nepolepšitelně šitelný, ale příště si vezmu sebou určitě víc vody.

Č A J K A

Milan Šindelář

Nikdo z nás nesehnal nic lepšího a tak sedíme kolem ohně na tábořišti ve Vrace. Dva dny jsem ve vlaku vyčítal Kikánovi ten nápad jet právě sem. Ale teď, po třech dnech lezení tady, musím přiznat, že do lepší nedevizové oblasti se asi jet nedalo, ba naopak, že tady v těch stěnách dríme zatím nedoceněná konkurence mnohem věhlasnějších terénů.

Sedíme u ohně, nad námi se tyčí stěny osázené měsícem v úplňku, je vylezeno, vedeme řeči.

A tady někde všechno začalo, nitky událostí, názorů a rozhodnutí

se začaly splétat v příběh ve své podobě snad tuctový, pro který však přinášející to, co nelze koupit - další zkušenost. To ale nikdo z nás v té chvíli netuší a tak se hovor nese v duchu pohody - srovnáváme dosud poznané oblasti se zdejší, hodnotíme, plánujeme cestu na zítřek a snad jen docela podvědomě vedeme hovor tak, aby i naši mladí něco pochytili. Leze jim to, což o to, ale tohle je jejich první zahraniční zájezd a první stěny v horách. Napláňovat výstup v neznámé oblasti, to nechce zbrkllost, člověk si musí uvědomit všechny potřebné souvislosti, zvážit možné varianty, stanovit taktiku, a umět reagovat na nepředvídané situace, a teprve pak se může dostavit úspěch. Chce to ale trochu zkušeností.

"Takže dáme tu Čajku až nahoru na Centrátku", zkouším uzavřít debatu o volbě výstupu. "Já nevím, šestnáct dýlek, to je strašně dlouhý", uvažuje Kikán. "Dlouhý, dlouhý! Ale je to jen IV-, to budeme utíkat". Snažím se ho nadchnout pro svůj záměr dostat se na vrchol Centrátky právě tudy. Piliř se jmenuje Čajka a začíná skoro nad silnicí, což je výhoda oproti jiným nástupům a i když se nad polovinou výšky, v místě, kde se napojuje do stěny, láme do ukloněných a zarostlých žeber, končí exponovanými úseky v pravé části centrálního masivu. "Utíkat, jo? To myslíš jako včera?" Kikán naráží na naši epizodu se zdejší zajímavou klasifikací. Druhý den pobytu jsme trochu přitvrdili a vylezli velice oblíbenou stěnu Bezingi, šest délek nádherného exponovaného lezení V-A1 přímo nad silnicí nad kempem. No a navečer jsme jako oddychovku dali cestičku na necelé tři délky na krásnou osamělou Věž v centrálním masivu. Klasifikace IV- ale jen jedno místo, ostatní je III, III+. Až do téhle chvíle jsme si mysleli že vyskytuje-li se v nákresu cesty ve zdejších průvodci za sebou II+, III-, III, III+, ukazuje to spíš na to, že lezení v Bulharsku je mladý sport. Ukázalo se, že je to pravda ale v tom hodnotnějším slova smyslu. Abych se vrátil k věci. Nástup je úhledný piliřek III+. Spolulezec křepce vystoupí několik metrů, já ležérně povolují lano. V nevýrazném koutku začne Kikán cosi mručet a metr nad smycí, kterou asi deset minut tvrdošíjně montoval, to vypadá, že se mu chce spíš dolů než nahoru. Nenápadně začnu upravovat svoje stanoviště, aby alespoň přibližně odpovídalo normě UIAA, a po další notné chvílce, po kterou se lano nepohne výš, uvažují, že i na lepšího z dvojky občas přijde slabší chvíle a že mu tedy dám "hilfe" a ukážu mu, jak se leze nějaký III+. Tím spíš, že vpravo od nás trénují dvě pohledné domorodky s horním jištěním - jak je tu dost rozšířeno. Kikán, jako by mi četl myšlenky, se začne vzdalovat a povídá něco jako abych dával pozor. Proč, to neřekl - asi na ty bulharský holky. Než se nade mnou ozve "Zruš!", lano se ještě několikrát zastavuje. Ještě pod první smyčkou reviduju svůj názor na prvolezcovu "slabší chvílku" a po cestě pak uvažuju o tiskové chybě v průvodci. Když dolézám na piliř, vidím jen nezúčastněný ksicht, který sleduje, jak mi blednou klouby v mělké spáře a nohy jedou po tom vychvalovaném vápenci. "Teda, na Suškách by to bylo nejmín za VI", dovolím si zhodnotit. "Jo. Akorát by to tak neklouzalo", souhlasí ta máška.

Teď se tomu akorát smějeme, oheň hřeje, Pliska hřeje a spousta věcí se zdá jednodušších a některé zaš nepochopitelné. Třeba to, proč kousek pod kempem, sotva dvě délky nad silnicí, bivakuje smíšená trojka Bulharů. "Třeba to chtějí zkusit. Když jsem byl mládež, taky jsem po tom toužil, než jsem přišel na to, že je lepší se tomu vyhnout". "To my, když jsme byli mladý, tak jsme to zrovna zkusili - ne Suškách a v zimě!" A následuje několik příkladů z vlastní historie, ze kterých je patrné, že problematiku bivakování máme zvládnutou. Zásada je, nenechat se do toho vehnat, když už to musí být, tak pláňovaně! "Správně hovoříš, Kikáne." Pliska mi vkládá do úst poklony, "jsme už kategorie starších pánů, nemůžeme se někde nechat zaskočit, jak by to vypadalo?" Pliska hřeje, oheň hřeje, hvězdy svítí, že

řeč se mluví - a najednou není čím topit a co pít. A ve spacáku je tak krásně...

Jitra jsou zde teplá, obzvláště pozdní. Nesnesitelné dusno mě vyháňá ze spacáku do potoka. "Vstávej", řvu na Kikána, "Když sebou mrskneme, můžeme v jedenáct nastupovat." Povedlo se. Snídaní jsme omezili na minimum - ostatně ani nebyla chuť, zabaleno je a tak opravdu, již v jedenáct nastupujeme. Skoro nemluvíme, každý bojuje sám se sebou. Na jedné z prvních délek, které nebyly z nejlehčích, Kikán odseďá do skoby. "Ještě byse to dalo slanit", uvažuje s orosenou pistáciovou tváří. Dělam, že neslyším, čímž nechávám zvítězit jeho vysoký morál, a pokračujeme. Vedro je čím dál větší. Neodpočíváme - není čas, nejíme - není co. Přibývá délka za délkou, asi osmá vychází na mne. Vidím třicetimetrový otevřený hladký kout se sokolíkem na "druhou" ruku. Kikán, dobře znalý mojí oblíbené této techniky, dělá, že nevidí můj významný pohled. Já dělám, že odpočívám. "Taktika byla utíkat to, tak utíkej", sarkasticky mě pobízí. Jediný pohled mi říká, že to bude nejmén III+ a taky jo. Spodek začíná úplně kolmo, ale jak už to bývá - tam, kde končí obtíže opticky, začínají doopravdy. Stojím v místě, kde to začíná ubíhat, ale místo ostrého sokolíku je teď v koutě cosi mělkého a širokého. Velebím svoje rozhodnutí, vzít velkého frenda a žádostivě koukám na skobu, která zcela nelogicky roste na upažení od kouta v úplně kompaktní plotně, asi tři-čtyři metry nadě mnou. Umiňuju si, že nespádnou dřív, než ji cvaknu. Asi za sto let dolézám na polici, mamutí fichtle, štand. Dobírám. Když se objeví supící hlava, pronese: "Teda ... dobře III+!" To vypadá skoro jako pochvala, což od cvičitele potěší dvakrát. Následuje několik lehčích úseků, ale čas kvapí, slunce se kloní, když vychutnáváme opravdu velkoryse exponované délky v závěru. A je tu vrchol a chvěla bohu ještě světlo. Dopíjíme poslední lok vody a shodujeme se v tom, že kdyby se z téhle cesty dalo vyhodit šest délek "křoví", byla by nádherná. Vytahuju čudku vrcholovku, ale cvičitel je nervozní a tak se zvedáme. Nacházíme se na obrovské zarostlé terase, která se rozeklaně táhne asi sto metrů směrem ke vzdálenému sestupovému sedlu. Po pár desítkách metrů je nám jasný, že to není tak jasný. Každý směr končí buď převislými tekutými šterky nebo neuvěřitelně rozbitou a zarostlou hlubinou. Tatáž scenerie nad námi. Klid! Traverzujeme zpátky a pečlivě zkoumáme každý komín nad námi. Nic. Jen roští a tuny kamení čekajícího na kýchnutí. "Do hajzlu, vždyť jsou tu i kozí bobky! Přece tady nebudeme chrápat!" řvu. Ale budeme. Chybu je lepší přiznat včas a tak v houstnoucím šeru sbíráme klacky na ohýnek. Náleđa je pod psa. Takhle něco vypít a zakousnout ... ale přiděl jsme už vybrali: litr vody a jedna tyčinka Deli na dva muže a 24 hodin. S výstrojí to není lepší, v čem nám bylo vpořadě vedro, teď klepeme kusu - tričko. Ještě že mám v kletříku chatrnou větrovku, která je tam vždycky - i když jdu v červenci s dětmi do Sedmihorek. Štouráme se v ohýnku a střídavě klímáme, pokud to chlad a kamení dovolí. V duchu si nadávám, jak jsme mohli takhle dopadnout. To jsou samý kecy-oddechový výstup, taktika, zkušenosti, ale to je všechno k ničemu, když to člověk ignoruje a přidá k tomu "turnovskej nástup". Možná bych došel i k poučným závěrům, kdyby se mi o noc nerozplácla kapka, a další ... Je po půlnoci. Do pocitu nasrání se vplížilo něco dalšího. Strach. Další kapky budí Kikána. Sleduju, jak od severu mraky zahalují měsíc a neodpustím si hlasitou úvahu: "Může se pěkně rychle ochladit, přece jen jsme i 200 metrů vysoko, a nad náma ty sběrný komíny ..., takový podchlazer, to je svinstvo a potom šok..." "Drž, hubu", praví můj druh a má pravdu. Naštěstí zůstává u těch kapek a později se znovu objeví měsíc.

Ještě se nedá říct, že se rozednívá, a už slyšíme zvonce a mekání geraků /zdejší kozy/, štěkot psů a hlas pasáka. Zvuky se ale ozývají ze sedla, kde jsme si přáli být už včera. Znovu hledáme cestu

a znovu nic. "Vládo, nemusíme pospíchat, máme na to celý den", pokouším se o vtip. Nakonec Kikán vyčuchá jakýsi žlab s tekutým dnem a převislým prahem uprostřed. Hrabeme a jistíme za křoví. Tudy "sestupovka" určitě nevede, ale účelu je dosaženo. Jsme na vyšlapané cestě. Za pár minut stojíme v sedle na začátku lana, které jistí sestupovou cestu. Ta se skládá z násypek štěrku, plandavých drátů a doslova visutého žebříku, který drží už jen zázrakem. Potom scházíme obrovským suťovým svahem.

"To jsme těm mladejm dali opravdu klasickéj příklad ...", skepticky uvažuje Kikán. "Kdepak", odporuju spíš proto, abych jeho slova potvrdil. "My jsme právě dokázali, že dvojka zkušených lezců /která má šerednou kliku/ dokáže s nasazením všech svých fyzických a psychických sil zvládnout i nečekané /popřípadě lehkomyšlností vzniklé/ situace ve zcela extrémních podmínkách a že ...". Ale to už se oba chechtáme. Stojíme na silnici, dole pod Centrální stěnou a před námi je restaurace. Jmenuje se Čajka.

R O D I N N Á R E K R E A C E

Vladimír Křemen

Když jsem před lety se ženou začínal svatební cestu na Festivalu horolezeckých filmů v Teplicích nad Metují, shlédli jsme i velmi pěkný film Miri Šmída Paklenica, který tuto krásnou oblast u nás zpopularizoval. Tehdy má novomanželka, po zjištění, že pár kilometrů od skalních stěn se rozprostírají pláže a civilizace, prohlásila, že to je jediné místo, kam by se mnou jela na horolezeckou dovolenou.

Nyní, po letech společného života s potrhým horolezcem, kdy se na Rejpalův popud začal plán uskutečňovat, jej sice plně schvalovala, ale nezapomněla jízlivě zdůraznit fakt, že tím mazaně zabíjím dvě mouchy jednou ranou. Léta odkládanou delší společnou dovolenou sice konečně uskutečníme, ale zase tam budou "ty pitomý skály...". Teprve ujištění o ideálním programu odstraňuje částečně nedůvěru - dopoledne lezení, nelezci si přispí, obejdou obchody, něco utratí, odpoledne se všichni budou válet u moře, večer hudba, tanec romantické procházky a hlavně slib, že kuchyn se vším všudy bude panská záležitost /máme přece Rádiovku/ - co víc si přát? Radostný souhlas a hned problémy co na sebe, co se bude kupovat...

Rádiovkovi a Rejpalovi se synem ve vypůjčené, otlučené, ale naprosto spolehlivé Škodovce, Syčákovi s dcerou a my v našem velkocapacitním silně přetíženém Čoudíkovi /Wartburg/, za vynaložení nemalých finančních nákladů /tj. zrujnování rodinných rozpočtů/ po absolvování povinného kolotoče míjíme konečně poslední hraniční patník.

V prvním městě měníme všechny šeky a inkasujeme neuvěřitelné množství peněz, z banky jdeme jako milionáři. Ale v prvních obchodech hodně rychle vychládáme a hbitě se učíme dělit stem a násobit čtyřmi - a hned je nám smutno. Na pobřeží se ceny ještě "vylepšují" a v sezoně prý budou "vůbec nejlepší". Rovněž ceny kempu, který nám kamarád Valač po lonských zkušenostech doporučil jako nejlacnější, letos silně připomínají ceny za apartmá v Interkontinentálu. Ovšem když se oháníme jeho doporučením, majitel jhne a slibuje lonské ceny /večírky při pálenice byly zřejmě úspěšné/. Je to sice stále drahé ale co je zde pro nás laciné? Navíc poloha i vybavení je ideální: do skal tři kilometry, do restaurace dvacet metrů, na nákup a k moři pět minut.

A lezení - prostě fantazie. Když nám předtím někdo řekl vápenec,

okamžitě se vybavilo Srbsko, drobné, k'ouzající chyty, žedné stupy, tvrdý boj s gravitací již od nejnižších stupňů obtížnosti, sotva průměr na hranici našich možností. Zde jsou cesty také těžké, ale celkem členité, příznivě ostré, dobře jistitelné a lezení zde připomíná parádní lezení na Suškách či NDR. A dají se lézt i těžké cesty.

Celé naše lezecké snažení se soustřeďuje téměř výhradně na dominantní stěnu místní oblasti, Aniču kuk, Celkem kompaktní stěna v nejvyšším místě téměř 450 metrů vysoká, úžasná scenérie a expozice, perfektně odjištěné cesty /štanďy většinou u bytelných kruhů/ - vše o si labužník může přát. Jsou zde i jiné stěny, také vysoké a lákavé, ale většinou málo přehledné, ne tak kompaktní.

Lezecký den je jeden jako druhý. Ráno vstává nejdřív kuchař /Rádiovka/, po uvaření pokrmu budí ostatní jdoucí do skal, odjezd autem, před Nacional park, před šestou míváme kasu /od šesti zde vybírají vstupné 500 dinárů/ a v půl sedmé se už leze.

První den se aklimatizujeme na velmi populárním pilíři stěny /Stup/. Dáváme na rozlezení 2 a půl délkovou cestu IV+ a během lezení objevujeme krásu lezení na vápenci /Srbsko ještě straší/ - chyty a stupy na místě, jištění dle libosti, ve stěně kvetoucí trsy květin, štand u místní borovice..... Sledujeme a obhlížíme cesty v hlavní stěně.

Zaujal nás Msor's club, proto jihněd druhý den dáváme. Já lezu s Rejpalem, za námi Rádiovkovi a hejno Bundesbergsteig kamarádů. My lezení vychutnáváme, onilezou jak o život. Pletou se poněkud mezi námi, alespoň s nimi prohodíme pár slov a porovnáme materiál. Nejvíce je zaujaly naše lezačky kopačky. Všichni do jednoho mají jeden druh íbíček, úplně nové a při pohledu na naši obuv vykřikují cosi jako "šlechťe šuhe". Počkejte vy náfukové, my vám ukážeme šlechťe šuhe. A taky jo. V klíčovém místě, dvě délky pod vrskem, začíná průřez. Voda na vápenci v Srbsku učiní terén nelezitelný prakticky ihned, tady to kupodivu jde. Dolézáme a ještě jednomu chlapci s gutě šuhe radíme, aby se zbytečně neklepal. Nahoře se s námi dává do řeči a po zjištění, že ty jeho kecky by mě přišly minimálně na půlku platu, kroutí hlavou, bere si mou adresu a slibuje, že mi dvoje, co má doma navíc, pošle. Já tomu nevěřím, ale on tvrdí, že jo. /pozn. dodneška mám pravdu/

Abychom nemuseli neustále opatrovet tu spoustu peněz, vyrážíme na důrazné žádosti nelozoucí sekce naši kumpanie do Zadaru. Zde mají hlavní slovo naše skutečně drahé protějšky, prolézáme staré město jeho památky ale hlavně obchody a tržnice, kde pod metodickým vedením různě řešíme problém, co s tolika penězi. Večer se vracíme bez peněz ale v pohodě a hlavně, můžeme zase nerušeně do skal.

Ale počasí nepřeje. Když se opět udělá krásně přelézáme s Rejpalem dvě cesty na Stup - Šalešky IV+ a Karabore V+. Obě cesty nás odměňují - já nacházím v první stěně hodinky /tedy ne pískovcové ale digitální, jdoucí, jen s rozbitým sklem/, v druhé, velmi těžké smyčku a ještě předvádíme podívujícím se Sasíkům, že krizové místo jde přelézt i čistě i ve šlechťe šuhe.

Na další den padá rozhodnutí - Velebit's club. Je to nádherná cesta v centrální části stěny, jedna z nejděleších a dosti těžká VI /A1 /VI+/. Půjdeme ve třech, budeme filmovat, vrátíme se asi večer. Druhý den je po první délce, kterou leze Rádiovka, všechno jinak. Rejpal ignorujíc popis se vydal po skobách jdoucích přímo, až uvázl v překárním traversu do míst, kam se dako vyjít podle popisu velmi lehce. Rozhořčený a bohužel marný boj přináší odezvu v jeho tělesné schránce a Rejpal slánuje a s ním i kamera. Vyráží a na druhý pokus se traverz daří, vracím se do původní cesty a štanduji. Další délka je lehká, blížíme se k výraznému místu, kde cesta nabere "grády". Nenechávám se zmást skobami mířícími do nereálného terénu a traverzuju do komína, lezu jím bez jištění a hledám něco, co by mě připo-

mělo, že jsem na správné cestě. Stále nic nenacházím a když už mi dochází lan - kruh. Dobírám, pokračování už vidím, přesvědčuji Miloše, že teď ještě půjdu já, protože si chci také vylézt VI- a hlavně proto, že to vypadá na pěkný traverz. Skutečně nejenom exponovaný traverz, ale neskutečně dlouhý sokolík v úplně otevřené stěně. Škoda, že sem není vidět ze štandu, to by byly fotky. Lezu úplně v pohodě za sluneční palby a je mi krásně. K sobě zase přicházím, když na mě z dutiny vyjede holub. Má smůlu. Před zobák mu dávám větší hexa a vylézt bude moct, až ho Rádiovka vyndá. A jsme u klíčového místa VIA1 /VI+/. Po chvíli je jasné, že nebudeme machrovat a přelézáme toto velmi těžké místo pomocí erární smyčky, i tak to má štávu.

Nad námi už trčí odevšad patrný klín a v komíně pod ním už končí hlavní obtíže. Po dvou délkách jsme v jeho stínu, chvíli oklepáváme a po pár délkách již lehčího lezení vylézáme na nejvyšším místě stěny. Škoda slov, ale přesto - něco tak krásného, v takové expozici a tak parádně těžkého a přitom dlouhého jsem ještě nelezl.

Vracíme se domů plni dojmů a zážitků jak z lezení, tak z rekreování a putování po pobřeží. Když budu mluvit jen za sebe, řeknu stručně - ideální dovolená.

S P R C H O V Á N Í H O K E J I S T Ů

Vladimír Křemen

Starý Smokovec, nádraží, 25. červenec, čtvrt na tři v noci. Z motoráčku vyskupují dva bágly, pod nimi já a Rádiovka. "A hele, támhle si také přivstela jedna dvojka". Po pár stovkách metrů je jasné, že hoši nebudou čekat ani na otevření Taverny ani na lanovku. Při cestě na Hrebienok a po srovnání tempa vyzvídají tmavé siluety našich nových společníků: "Tak kam, pánové?" Odpovídám vyhýbavě: "Někam do Malé Studené, co vy?" "My také, kam konkrétně?" atakují. "Nó, pod Západní Lomnici!" "My taky, co chcete lézt?" Zdá se to jasné, tak rovnou vypálíme: "Jako vy - Hokejku!" Odhad byl správný, nervozita padá. Jsou to vojáci z Liptovského Mikuláše, ještě to také nelezli, odpoledne se vracejí, ale počasí prý bude dobré. Zatím hvězdy svítí jak zbesilé, klid, hrozná vedro. Jdeme v trenýrkách a v tričku. Svítání nás zastihuje v Teryho kuloáru. Kluci jdou kousek před námi, já se tradičně trápím /mělo být něco a nějaké kilo navíc/, ale překvapivě i Rádiovka funí /také těm nechám moc nedal/. Ale je jasné, že jdeme druzí, tak se netřeba hnát. Zarytě zírám před sebe a v hlavě se mi honí vše okolo "Kejdy" - jak mi jí Franta v zimě prvně ukazoval, co jsem o ní kde četl, jak jsem jí s Vojtou před lety ve skrytu duše plánoval, pak později kvůli ní absolvoval jeden z nejnepříjemnějších rozhovorů s přítelem, jak jsme s Rádiovkou už jednou z Prahy na ní jeli a pak kvůli počasí odbočili do Zlomisk, abychom prožili čtyři neskutečně lezecké dny ...

Tak za pár hodin budu vědět, jaká ta Hokejka tedy je a jestli to všechno kolem ní nebylo zbytečné. Ještě pár kroků támhle na tu plošinu a pak už se podívám nahoru. Shazují batoh - tak ahoj, jsme tu.

Chvíli se tiše poměřujeme, odhadujeme momentální šance. Jak to dopadne? Hledám v sobě odpověď a dvacet metrů nad námi stojí zřejmě se stejnou otázkou "první směna". Oni vyrážejí, my vybelujeme. Kručí to je zima. Začíná se trochu zatahovat a hlavně fouká studený vítr. Upřesňujeme výzbroj a vystroj - bágly pod stěnu, do stěny malý kleták a tentokrát přeci jen raději lezačky.

Vyrazíme, první délky jdou rychle a už je tu traverz - začátek problémů. Vychází kupodivu na mne /však jsem to doma pečlivě počítal/. "Tak pane Kremen, vaše disciplína", dodávám si v duchu sebedůvěru a jdu na to. No tedy stupy tam jaksi skutečně nejsou, přejištěné to taky není, v nejhorším místě nejhorší skoba /prasklé oko/. Sice si do ni sedám, když omotávám dřík skoby smyčkou, ale jsem připraven kdykoli rychle vycestovat - rychle dál. Ruce bezpečně vyhledávají nejlepší chyty, ale nic extra, už to jde tak akorát. Chvilí přemýšlím nad posledním krokem a jsem u štanu. Celkově jsem traverzem zklamán - těžký je, to je fakt, ale nepříjemný a hlavně jsem si myslel, že ho přelezu ve větší pohodě. Miloš leze taky nějak ztrnule, že by nebyla forma? Další délka je příhodně těžká, chytáme se. Na štanu točíme po dohodě koně, aby na mě vyšla délka A1, protože naposledy lezl technicky Rádiovka. Miloš vyrazí, celkem rychle cvaká tři skoby, ale ne a ne přijít na to, jak vylézt na samotnou "pařicu". Doprava se mu nechce a přes mé protesty to zkouší podél převisu. Prvolezci to ale lezli víc vlevo, dokonce snad vidím i skobu, upozorňuji ho na to, ale ten má svých starostí dost. Volá na mě, že zraje, ale jsem klidný, nevěřím mu, vždycky se z toho dostal. Jenže tentokrát mluvil pravdu - krátký výkřik, náraz neformálního balíku na skálu asi tři metry nad mnou, úlek z mého zorného pole a rána, klasický rozhořčený cinkot materiálu - "už se cuká na háčku". Zatrnulo mě při tom Milošově buzuaru o skálu - pecka to byla děsná, ale podle toho, s jakou rychlostí začíná využívat "sovětských žumarů", nebude to tak zlé, což po chvíli potvrzuje i ohledání padančete. Ani kamera zázrakem neutrpěla.

Rádiovka je pobledlý, let to byl znamenitý, jak by řekl Víta, bylo ho tak dvanáct metrů. Měníme koně, kontrolují erární skoby, přidám pohazení a ne první pokus mizím za hranou. Jenže ani tady není vyhráno, proto odmítám diskutovat o počasí. Po krátkém boji nacházím příznivé pokračování, jak by řekli šachisté a malou rošádou se uklízím do bezpečí dalšího štanu. No vážně, to počasí začíná vypadat podezřele. Dobírám partáka, za pár minut je bez větších potůží na perfektně vzdušném štanu čepele hokejky. Než stačíme zhodnotit situaci, začíná bez varování liják a vše pek běží jak ve zrychleném filmu.

Odvázat, smyčku do skoby, lano do slanění. Jsme durch během dvou minut - kašlem na pláštěnky, jedeme dolů. Na dalším štanu se otvírá nebe, za chvíli stojíme po kotníky v kroupách, zvuk jak když po nás střílejí z brokovnice sekaným olovem. Vytahují repšňuru, házím dolů a jedu. Po pěti metrech jsem v mocném vodopádu, který se valí z horního žlabu Hokejky. Dýchám v předklonu, abych byl v "závětrí" helmy. Jen aby nepadaly šutry. Do prdele - zamotaná šňura, lana se smekají, osma nejde zaseknout, na omotání mám málo volného lana, chytám lano a šňuru do zubů a motám. Dýchám jak při kraulu, občas si srknu, jinak je mi pekelná zima, klepů se jak při rachotě se sbíječkou. Konečně po šíleně dlouhé době volno, jedu dolů, rychle ven z vodopádu. Krucinál uzal, už mě to ani nevyvádí z míry, nejdůležitější je klid, jen žádný zmatek. Tentokrát definitivně volná cesta, po pár metrech začínám ze slanění pendlovat přes traverz. Po nastavení správné délky se na druhý pokus dostávám během po mokré skále k výchozímu štanu před traverzem - je vyhráno. Přestává pršet, jako výsměch se objevuje i slunce, ale na frekvenci kmitů při klepání kopy to nemá vliv. Za chvíli přitahují na štan Rádiovku. Přesedáme do smyčky a stahujeme lano po půl metrech skoro deset minut. Šílená dřina. Poslední slanění končí dva metry nad zemí Skáču a okamžitě se běžím svléknout. Miloš je hned dole a striptýz pod Lomnicí probíhá jak o závod. Připadám si jak doma, když se vrátím po týdnu z Tater, jenže tentokrát mě žene vidina teplého oblečení a sucha. K larisám přidám šustáky a jdu stáhnout lano. Je to k naštvání, ale lano se na posledním půlmetru seká, takže se po půlhodině marné práce vážu na repku, na lano dám osmu a začínám lézt variantu nástupu. Pěkné lezení i v tom mokru -

sice neprší, ale voda ještě teče po skále. Hodně jistím a po chvíli vidím neskutečné. Lano udělalo uzel okolo slanovací smyčky tak, že z uzlu žádné volné lano nekouká, ale povolit jde jen s použitím násilí. Naši smyčku sundávám, traverzuji ke třem zahraničnám, které o kus vedle zanechali nějakí podobní zoufalci před námi - alespoň nějaký užitek. Nechávám tam tu naši, slanuji a vybírám materiál. Tentokrát jde lano stáhnout v pohodě.

Balíme, nemáme tu co dělat. Počasí je stabilně špatné, plánovaný bivak bez spacáků vzhledem k situaci by byl hazardem se zdravím a na zlepšení to nevypadá. Poslední pohled do stěny.

Kluci, kteří měli před námi dvě dýlky náskok, cestu přece jen dolézají. My odcházíme, ale žádné svěšené hlavy, ani vztek nebo závist. Takové zkušenosti nelze vyčíst z knížek, to se musí prožít. Hodně nás ten pokus stál, ale hodně nám i dal. Když po patnácti hodinách nasedáme opět do vlaku domů bez cesty, kterou jsme tak dlouho plánovali, jsme přesto spokojeni, protože víme své.

R E H A B I L I T A C E

Miloslav Vojtěch

Nezřídka i znalci světových velehor zaváhají při debatě, kam zařadit pojem Jamské pleso. Většina pak tento pojem spojí správně s hořolezeckým tábořištěm, která jsou v Tatrách již jen celá dvě. Ale i ti, kteří neváhají, většinou ihned reagují, že tam nic není, v lepším případě, že je tam málo cest, nebo že všechno je lámavé. Je pravdou, že jsem se již setkal s řadou lezců, kteří při svém pobytu v Tatrách na zmíněné tábořiště disponovali své často i kompletní rodiny s tím, že "je tam teplo, maj tam Štrbský a můžou si chodit".

Byl jsem tedy zvědav na skutečnost, také proto, že v oblasti tábořiště jsem nebyl dvanáct let a chtěl jsem své ženě ukázat nový, jí neznámý kour Tater.

Tábořiště samo leží na loučce v lese, ale bohužel i bezprostředně na základech kdysi Němci spálené "Partizan-Baude". Kapacita 25 stanů /50 lidí, skutečnost 11 stanů/16 lezců, 5 turistů. Zejména početná skupina Poláků s dámami v kompletech s kabelkami a stále se míjejícími vypadala podezřele. Ač psali do knihy hřebenové túry, vyp. dali spíše jako přemistovači žádaného zboží, zejména při odchodu domů s břemeny rozměrů přístavních žoků.

Tábořiště je dobře viditelné z malé vyhlídky stranou červené značky, připomínající výhled na medvědy v pražské ZOO. To zřejmě způsobuje, že Němci volně halekajíce vystupovali do areálu tábora, kde se domnívali nalézt občerstvení, nebo snad atrakci, neboť mnozí si nás z blízka prohlíželi. Dokonce dáma v apartním kloboučku nahlížela do knihy túr, což jsem si vysvětloval jako snahu nalézt "Speiss-karte". Možná, že slyšeli od předků, že zde kdysi byla chata.

Možné túry nejsou až tak špatné. Severní stěna Krivéné je jedna z nejvýznamnějších v Tatrách, velmi hrozivá zblízka. Pěkné lezení s výběrem cest až velmi náročných je na Ostrej věži, dále na Kozím chrbátu a Liptovskej veži, pěkné je Štrbské Solisko a hřeben Krátkej, kde navíc existují velmi náročná moderní cesty a možná i možnost prvovýstupů. Zdá se mi, že jedna návštěva zdaleka nemůže vyčerpat všechny lezecké možnosti.

Tím končím rehabilitační příspěvek v prospěch opomíjeného tábořiště a jsem povinen uvést ještě několik drobných detailů. Za špatného počasí je zde dobré zázemí v podobě toulek po stále velkém leses množství plodů. Uneví-li lezce příroda, může se jít ponořit do víru civil-

lizace na Štrbském plese, kde v "Samoobslužnej reštaurácii" může doplnit stav tekutin. Nutno však upozornit na nejvyšší bezpečnost, inzerované výstražnou tabulkou "Pozor klzká podlaha." Inu, je asi dobré znáti míru.

Na rozloučenou ještě bych chtěl podotknout, že když se vymaníme z pout lezeckého vidění aspoň trochu, uvidíme, že Tatry jsou zde v okolí stejně krásné jako kdekoliv jinde.

O B Y Č E J N Ý V Í K E N D

Miloslav Vojtěch

Dopoledne v práci mě zničeho nic napadlo, čím bude asi tento víkend zvláštní? Nejspíš ničím, uzavřel jsem úvahy. Bude to normální zájezd. Počasí jak vymalované, sice celý týden slibují déšť a bouřky, kdo by se však bál zrovna dnes.

Když jsem spěchal s rancem na rychlík, bylo však jasné, že se něco semele. Ve vlaku při popíjení "kelímkových" se na mne Štrejda šlebil, že jsem nosič vody a oprašovaly se společně zmoklé zážitky. V okamžiku odjezdu vypukla lítá bouře. Liják bičoval krajinu. I lokomotiva toho měla dost a přestala tahat. To nás stálo jeden a půl hodiny a představa včasného nástupu túry se začala vzdalovat. Nepohodlně jsme pospávali a nesčetná probuzení potvrzovala jen to, že prší.

V Popradě nás uvítalo nevlídné ráno. Dobře, že jsme chytili električku do Tatranskej Polianky, ušetříme hodinu chůze. Trochu jsme pojedli a kodrcali k cíli.

V Poliance prší a máme chuť zalézt někam pod stříšku do spacáku a dotáhnout se. Rozhodujeme se však, že k Batizovskému plesu dojdeme stůj co stůj a Víťa vyrazí vpřed. Ženeme se v dešti a můžeme přemýšlet o praštěnosti horolezců. Nad lesem se lepší viditelnost, déšť přestává. Mlhy se trhají, lítají nahoru - dolu. S oblbujícím zadýchaným stoupáním mne smiřuje pouze pohled na ohnutého oddechujícího Ligerosku, nezdolného to kuřáka kubanských cigaret.

Konečně pleso, je 8,20 a k našemu úžasu se počasí lepší. Míříme hned k bivakům. Nejlepší jsou již obsazené, scházíme se u obrovitého skaliska rozštěpeného komínem, který by na cvičáku vidal za slušnou cestu.

Vychází slunce a všichni v dolině přítomní se ženou na Batizák. Jdou všichni na jednu jedinou cestu, pochopitelně, že na naši. Lstivě je lákám, že tam a tam jsou také pěkné cesty v plotnách, ale nedbají. Dobrovolně zaujímáme místo vzadu, budeme se držet pospolu a nebudeme pospíchat. Udělalo se překrásné počasí - na jak dlouho?

Lezení je též překrásné, kdo zná - ví, kdo nezná, musí zkusit. Po cestě vyhrátou stěnou nás na hřebeni vítá ledový severák. Do Kačací doliny je málokdy viděný pohled. Kolem dokola modré moře, za ním fronta mraků v Polsku, za námi obrovský val mraků nad nížinou. Proti zapadajícímu slunci černé známé siluety na dosah ruky. Dlouhé stíny ovšem pobízejí ke spěchu. Zahajujeme nekonečný sestup, jakmile se přesvědčujeme, že kluci dolezli.

Traverzy a hřebeny. Ponočním a ranním lijáku je sever Batizáku podoben mokré haldě hlíny a kamení. Už je jasné, že nás soumrak nemine. Čekáme na kluky na místě, které by neměli minout a dojídáme zbytek čokolády, jediného našeho jídla za celý den. Dopito už je dávno. Když se přátelé objevují, spěcháme dál. Již blízku sedla jsem nucen rozsvítit čelovku. Vítr zesiluje na slušnou vichřici, míříme pod nástup. V husté tmě dokážeme najít ranní zdroj a hltáme ledovou vodu. Nabíráme skromnou zásobu z čírku a vyrážíme k bivaku. Nahore poska-

kující světýlko prozrazuje, že kamarádi již také sestupují.

Noční cesta zlomiskem, zvláště velkým, je vinikající tránink trpělivosti. Těch deset metrů, co dosvítí lampa, zde nic neřeší. Když jsme prozkoumali několik stínů nadějného tvaru, rozhodli se, že zalezeme pod první vhodný kámen. Přece jen nám však nedalo a byli jsme odměněni za pitomé potáčení a otrískávání pohledem na mohutný stín tušený proti obzoru.

Radostně jsme zalezli do podzemí a udělali si trochu čaje. Příjemný pocit kalilo jen pomýšlení na ubohé kamarády venku. Totální zgumování sdílí k mému uspokojení i Víta, známý nezmar.

Z polospánku nás vytrhuje volání přátel nedaleko. Po několika odpovědích se k nám spouštějí dolů. Přece jen budeme spát pohromadě. Ligeroska bratrsky rozděluje jedno lahvové a upadáme do tvrdého spánku.

Ráno je bílo, vysoká oblačnost a občas prší. S postupujícím časem redukuje cíle a pojídámės nechutí studenou snídaní. Ligeros rozdělil druhá a posleauí lahvové ... Zkoumáme únavu v těle, čekáme a vidina lezení mizí. Konečně je překročena pomyslná čára a je jasné, že sestoupíme. Jdeme dolů k plesu a měníme se ve stádo žíznivých zvířátek. Plníme svá břich mocnými loky vody.

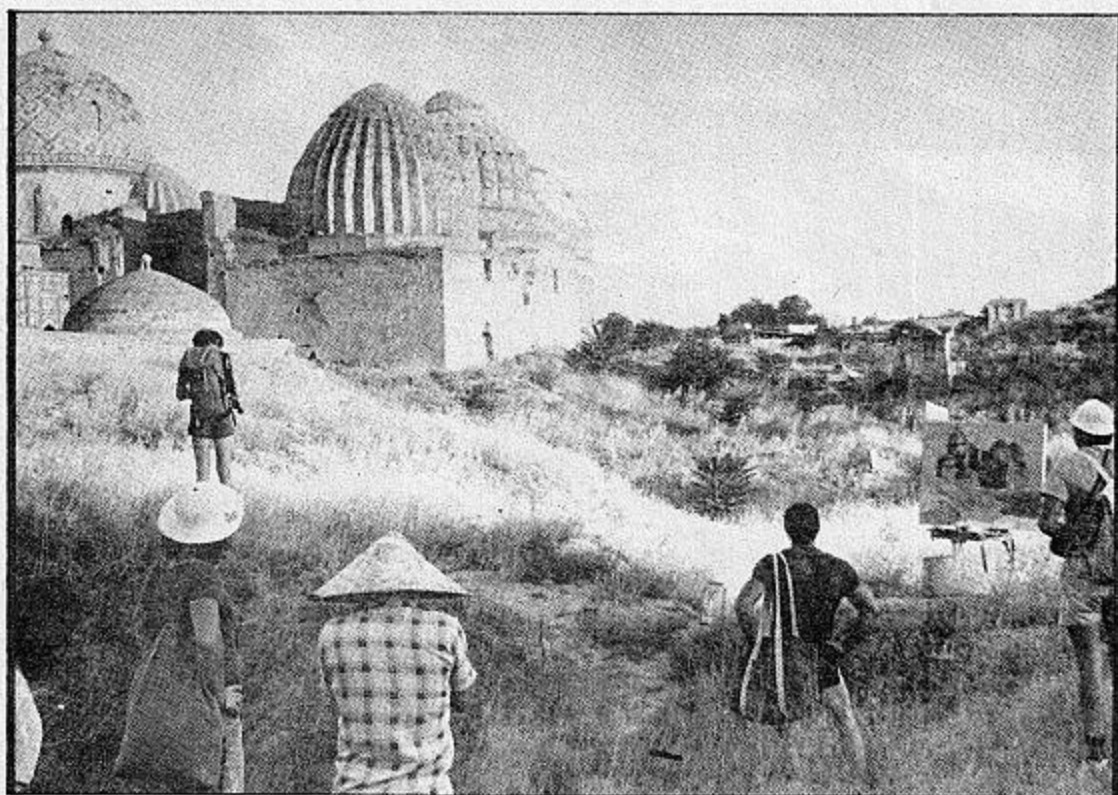
Sestupujeme a opona za námi se pomalu zatahuje. Zlověstný kouř nad horami, ze kterého poprchává, pomalu černá. Příval deště nás zastihuje již v bezpečí Taverny

S rozkoší doplňujeme tekutiny a začínáme protřepávat skutečnost, která již nyní se mění v pouhou vzpomínku. Starší půlka reptá proti dlouhým nástupům a přemýšlí, jak zredukovat batůžky. Všichni jsme utaháni a nelíbí se nám představa noci ve vlaku. S přibývajícím časem se hovor začíná stáčet do budoucna. Mám pocit, že již nyní jsme v duchu spokojeni s tímto víkendem. Už nyní máme dosti pevnou představu, kam vyrazíme příště. Copak nás asi očekává?

Z Á P A D N Í S T Ě N O U N A Z Á M E K

Míla Staněk

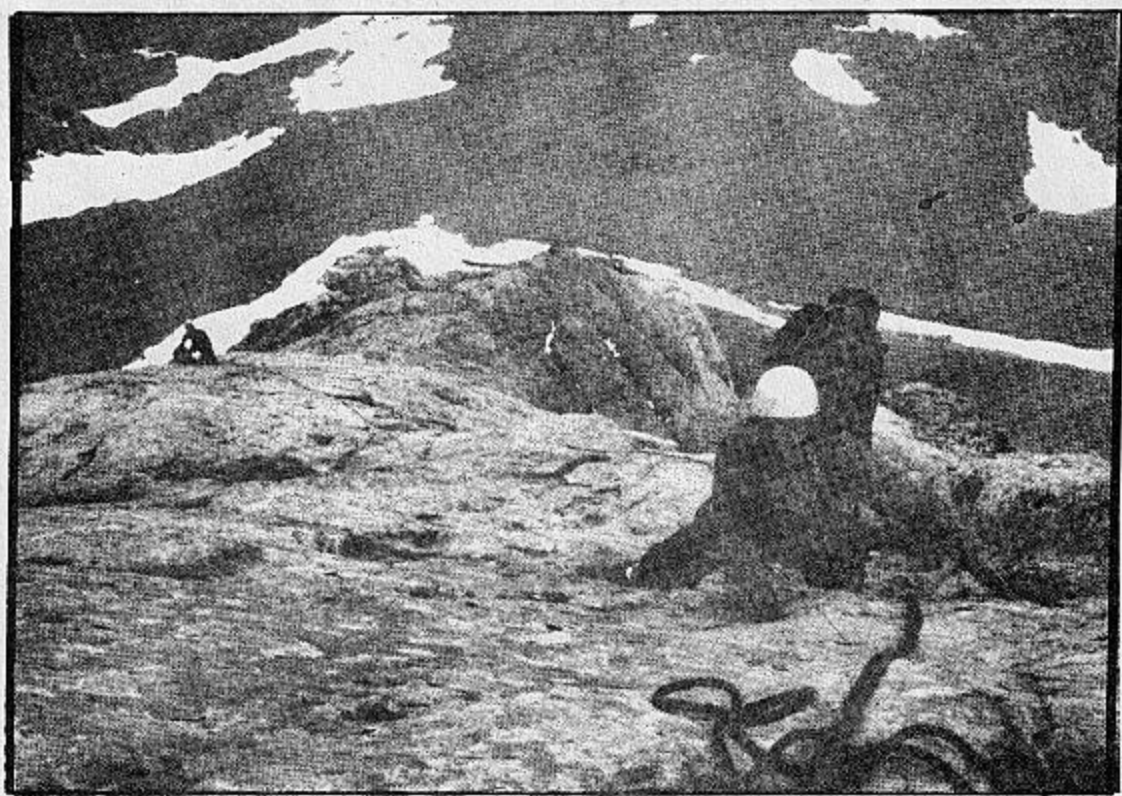
Je podvečer. Sedíme u malého jezírka pod skalní stěnou, ve které neustále zurčí voda. Tenký pramínek spadá na suťovisko, kde je náš předsunutý tábor. Voda, kterou využíváme k vaření, je zbytkem sněhového pole pod sverozápadní stěnou Zámku. Odsud spadají suťoviska přerušovaná morénami až k Mútným jezerům a dále údolím přes tři výrazné prahy k našemu základnímu táboru u Alandinských jezer. Tam někde odkud by měl přijít Pete. Jsme domluveni na zítra na společný výstup západní stěnou Zámku. Slunce pomalu klesá k vrcholu Čintargy. Všichni využíváme posledních paprsků k sušení spacáků a osobních věcí. Jsme dost vysoko a začíná být zima. Občas výjdu na hranu morény a zahvízdnou do údolí. Nikdo se neozývá. Postupně zalézáme do spacáků, jsme unaveni. Odpoledne jsme se vrátili ze Zámku 5 070 m, na který jsme vystoupili přes jižní sedlo a cestu zpět jsme si ještě zpříjemnili zdoláním 4 998 metrů vysokého Pajchamberu. Obě cesty nebyly technicky náročné, ale vzdálenosti a výšky, ve kterých jsme se pohybovali, nám daly zabrat. Naším hlavním cílem mimo aklimatizace bylo seznámit se se sestupovou cestou ze Zámku. Počasí nám zatím moc nepřeje, každou chvíli sněží a to v těchto končinách nebývá v létě zvykem. I v západní stěně Zámku, na níž se chystáme, je hodně sněhu. Za těchto podmínek může mít jinak typicky skalní výstup dost odlišnou obtížnost i charakter. Pete nepřišel. Večer se rozhodujeme pro výstup ve třech /ostatní kamarádi míří na Pik Energie/, ale sami si nedokážeme

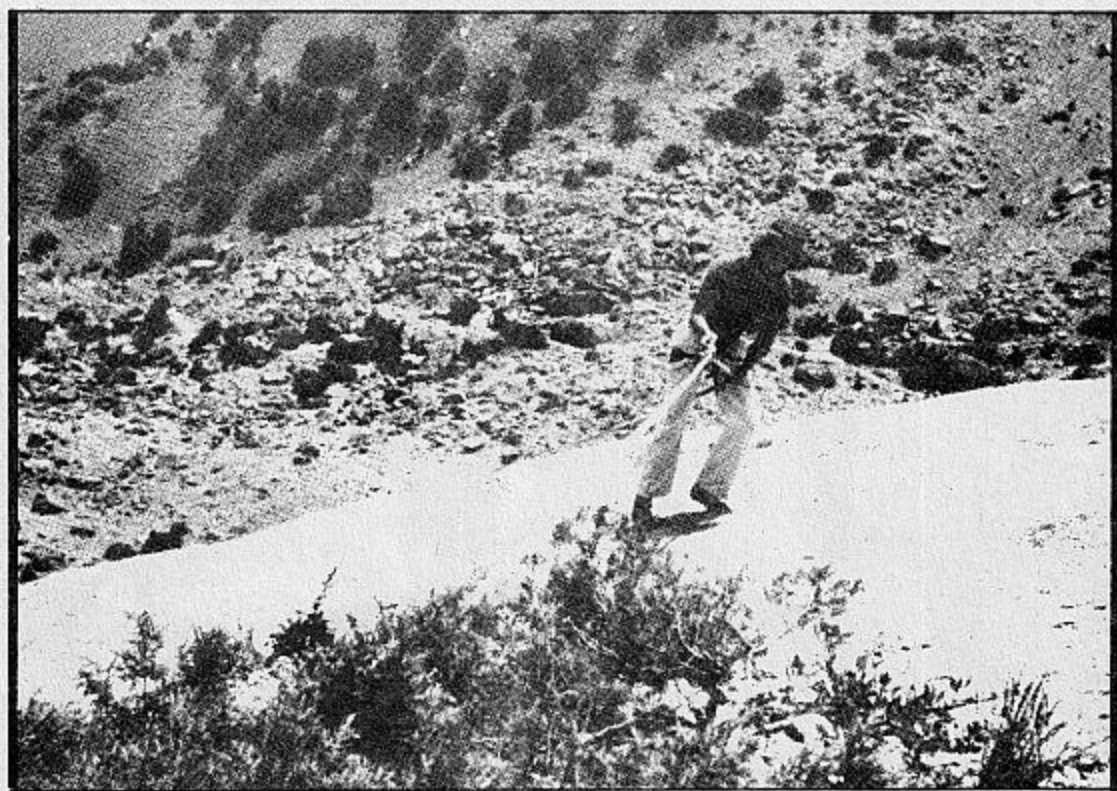
V Samarkandu

Cesta do Fánských hor

V západní stěně Zámku

Plotny na Alaudina

představit, jak to bude vypadat. Hlavně počasí nám dělá starosti. Vydrží, nebo se ještě zhorší? Dole každou chvíli prší, tady zase padá sníh. Jsme trochu nerozhodní. Nakonec si Mulisák přece jen půjčuje od Martina místo svého "čehůna" edelrid a domlouváme si budíček na 5,00 hodin.

V noci přituhlo a objevily se hvězdy. Mám dost příležitostí k jejich sledování, protože mě probudily bolesti zubů. Do rána se jen tak převaluju, ale přesto v pět vstávám. Nechce se mi do té zimy. Počkám až vstane někdo první. Nakonec vylézáme v sedm. Bolesti zubů nepolevují, ale co se dá dělat.

Začínáme stoupat po moréně a pak po splazu sněhového pole k nástupu. Nazýváme si mačky, ne proto, že by byl terén nebezpečný, ale jde to rychleji a pohodlněji. Je zima, až nám mrznou prsty u nohou. Překonáváme ještě nepříjemné místo z "tekutých písků" a jsme pod stěnou. Je skoro deset hodin, své věci balíme do bágů, které se stávají od té chvíle nepříjemnými společníky mých spolulezců.

Začínáme lézt. První kroky jsou trochu nejisté. Stoupáme po šikmé rampě místy poseté nepříjemnou drobnou sutí. Jsou zde zmrzlé potůčky ledu, které až pozdě odpoledne promění slunce v jiskřivou vodu. Lezení se mi začíná líbit. Drobnou vadou je pouze skutečnost, že stěna neposkytuje mnoho vhodných míst k jištění. Po několika délkách se dostávám do nádherných ploten. Je to mnohonásobně zvětšená Velká plotna na Suškách.

Kolem druhé odpoledne se dostáváme na plošinky starých bivaků a začínají nás zkrápět drobné krupičky sněhu. Trochu se zatáhlo a partie nad námi se zahalují do mraků. Je už tepleji a po laně stéká voda do rukávů jistícího kamaráda.

Chvilku odpočinku, fotíme a zas dál. Jsme už dost vysoko a počasí se opět vylepšuje. Prožívám radost z krásného lezení a neméně krásných pohledů na panoráma pětitisícových hor. Je už pozdě odpoledne, ale paprsky slunce, které by potřebovaly ztuhlé svaly a zvedly náladu jsou pořád ještě za kopcem.

Nyní balancujeme po zbytcích sněhu, které nemají velkou soudržnost, proložených strmými stěnkami. Trochu problémy s orientací. Do severozápadní stěny konečně nakukuje slunce. Dolézáme na malou plošinku a radíme se, co dál. Je něco před osmou. Odhadujeme, že nám zbývají tři-čtyři délky skalního lezení a pak trochu ledu k vrcholu. V půl desáté tu už bývá tma, rozhodujeme se pro bivak a hned začínáme kopat ve zmrzlé sutí a ledu plošinku pro svá těla. Zapaluju "Pik" a rychle proměňuju pár rampouchů v horkou polévku. Vzali jsme s sebou dost jídla a tak vaříme ještě čaj, ohříváme pražskou šunku, zase čaj, k němu čokoládu, máme se prostě dobře. Je to jeden z těch kouzelných bivaků, na které člověk nezapomíná. Plošinka vystrčená nad propastí v zapadajícím slunci jiskřící vrcholky hor, dobrá nálada a ti správní kamarádi. Nikdo z nás nelituje, že jsme právě tady. Mrzne až pračtí. Zalezlí ve spacácích si podáváme esus horkého čaje a díváme se na první hvězdy.

Už brzy ráno nás budí Mulisák, který má nejhorší spacák, ať jdeme lézt. První paprsky se už dotýkají nejbližších vrcholů a zalévají je žlutočervenou září. Je to nádherný pohled plný kontrastů světla a tmy. Ale tady je zima a nechce se nám ven. Odhaduju, že je 15 pod nulou. Po velkém přemáhání začínáme vařit, balit ojíněné spacáky a třídit lezecký materiál. Po vydatné snídani začínáme v půl desáté lézt. Dnes si obouvám pohory. První délka je dost nepříjemná a to nejen vinou naší zkrěhlosti. Tvoří ji strmý skalní terén se spoustou sněhu. Po dlouhém lopotění stojíme na další plošince. Teď převislá stěnka a šikmou rampou se dostáváme na konec skalních partií. Čeká nás už jen vrcholový ledový žlab. Nazýváme mačky a dychtivě nasáváme sluneční teplo. Rychle se dostáváme na hřeben a ve stejném okamžiku nás zahalují mraky, ze kterých se sypou spousty hrubé krupice. Pomalu stoupáme k vrcholu a mrzí nás, že přicházíme o scénérie kolem.

Najednou už není kam stoupat. Za hustého sněžení pořizujeme pár snímků a rychle dolů. Teď se nám hodí, že známe sestupovou cestu. Je vidět sotva na pár kroků. Dostáváme se k charakteristickým skalám a pod nimi traversujeme v nepříjemném ujíždějícím terénu nad propastí. Za půl hodiny napadlo snad patnáct centimetrů krupice, lepí se nám na mačky, ale teď jsme již v bezpečnějším terénu. Některé úseky sjíždíme po susťácích a tím urychlujeme sestup. Pod stěnou balíme věci, které jsme tu nechali. Čeká nás ještě dlouhá cesta, zastávka v předsunutém táboře, a pak dolů a dolů až modrým očím Alandinských jezer.

F Á N S K É H O R Y ' 8 7

Josef Hloušek

"Gruzavik" pomalu stoupá nekonečnými serpentínami k průsmyku Anzob. Všude kolem nádherný kolorit exotických hor. Propastí, dálky, výšiny. My však pečlivě ukryti ve skříni mrazícího vozu /abychom pronikli přes kontrolní hlídky milice/ vidíme jen mžitky před očima. Leje se z nás pot a hlavou se prohánějí útržky uplynulých dnů.

Máme za sebou dva dny v Alpbáze Varzob v Dušambe včetně zdařilého večírku s náčelníkem Pamírské horské služby Kostou, kde byl Strožok pasován na "sněžného barse". Další den, nastěší s hlavou ještě otupělou od nefalšované samohonky, proděláváme registraci na OVIRU.

Počasi v horách je letos mimořádně špatné. Padá sníh a do Alpbázy přicházejí zprávy o mrtvých ve stěně Jangobu. Sověti proto vítají naše rozhodnutí změnit program. Místo na závěr výpravy navštívíme starobylý Samarkand a Bucharu teď. Třeba se počasí zatím umoudří.

Vdechujeme atmosféru orientálního bazaru, cpeme se ovocem a dalšími "dobrotami" a doktorovi začínají první starosti s našimi zaživacími trakty. Zajímají nás orientální speciality "nos", "anaša", "mumium" a místní "čajchany".

Během letu do Samarkandu se seznamujeme se skupinou španělských turistek. Jejich program je poněkud "oficiální" a ony by chtěly taky něco okusit. Večer rozjaření "nosem" tančíme flamengo na náměstí před Registanem a ráno už nás letadlo unáší přes poušť k Buchaře.

Bucharským peklem /60° na slunci/ se plížíme ve stínu podél zdi od jednoho zdroje tekutin ke druhému. Za městem u Komsomolského jezera je večer turkmenský bigbít a tancovačka a taky vedro a komáři. Ve čtyřech jedeme do půl noci taxíkem do centra přespat na starou vodárenskou věž vedle pevnosti Ark ovívanou příjemným vánkem. Ráno nás čeká slavnostní zatčení, projížďka městem a menší anabáze po úřadech. Vše se vysvětluje: pokud někde /konkrétně u věže/ není cedule, že se tam lézt může, pak se tam lézt nemůže.

Ještě poslední snímky minaretů. Letenky nejsou. Jízdu do běla rozpáleným vlakem do Samarkandu přežíváme jen s vypětím všech sil. Další den jsme opět v Dušambe. Balíme a ráno už stopujeme "gruzaviky" do hor.

Náš "mrazák" zastavuje na vrcholu stoupání a řidič nás pouští na lokat vzduchu. "Gruzavik" z opačného směru taky zastavuje a z podplachty vystrkují hlavy kluci z Liberce. Pokud nestačíte potkat všechny své známé na Festivalu horolezeckých filmů v Teplicích, stačí vyrazit do Fánských hor. Na letištích, ve městech, na silnicích, v horách i restauracích, všude potkáte neohrožené skupinky našinců směřující za svým cílem. Kupodivu se zdá, že si na tyto "spanilé jízdy" začínají na východě zvykat.

Cesta ze Sarvadoru do nitra hor k Alandinským jezerům by mohla být další kapitolou dobrodružného románu. Vyrážíme navečer v dešti malým

nákladákem plným bedýnek broskví, který řídí beznadějně zřetovaný Tádžik. Lijáky spláchly kus silnice a tak nás čeká objížďka s auto-krosovou vložkou nad propastmi. Některé prudké zatačky ve sjezdu je třeba nacouvávat, jiné projíždíme smykem. V půlce cesty to řidič obrací s vylágrovanou převodovkou my uléháme ke spánku.

Ráno nás bere "gruzavik" geologů: úchvatná jízda, kaňony, kyšlaky, horské říčky a louky a kolem zasněžené štíty. Pro poslední úsek cesty najímáme osly /za červonec a vodku/. V krásném počasí putujeme idilickou krajinou se svými "išaky" do hor.

Modrá zrcadla Alandinských jezer vás očarují a večer v základním táboře u ohýnku z praskajícího dřeva vonavých arč, přemýšlíte, jestli to někde může být lepší.

Jenom to počasí. Každé odpoledne se spustí dešť a nahoře sněžení. Vážnější skalní výstupy jsou zatím vyloučeny a na led jsme si výbavu nevzali.

Podnikáme aklimatizační výstupy na Alandina, Polytechnika a seznamujeme se s dalšími "grupami" kolem jezer. Pete jako první na lehko vyráží na Zámek a cestou k nástupu je napaden smečkou loveckých psů.

Čas běží a tak nám nezbyvá než lézt: znovu na Zámek a Pajchamber, Pete krkolomné sólo na Čimtargu a ještě bláznivější sestup/5B/, my Západní stěnou na Zámek, kluci noční výstup na Pik Energie, další družstvo na Čimtargu a na závěr trochu plážového lezení v krásných plotnách Alandina. Počasí se lepší, teprve teď by to bylo ono, ale musíme balit.

V noci sestupujeme dolů ke kyšlaku a ráno s mlíkařema odjíždíme, Červenohnědé pětitisícové šríty zasazené do sněhu a ledu jsou teď obklopeny blankytem. Nádherné hory! Určitě jsme si představovali, že tohovylezeme víc. I proto nás už teď napadají myšlenky na návrat. Ale bude to právě sem? Vždyť všude kolem v tomhle obrovském pamiro-altajském masivu je tolik velkolepých oblastí. O mnoha z nich se vyprávělo večer u ohňů. Proč nejet na Jagnob, Matču nebo do Ak-su?

Příjemné klima hor se pomalu mění v neúprosné vedro. Jsme zase v Sarvadoru. Pete stopuje hned první nákladák a začíná největší dobrodružství našeho čundru - cesta zpátky přes průsmyk Anzob. Ještě zajížďku k jezeru Iskander-kul /kam veze řidič další pasažéry/ a pak už v oblacích prachu splháme vzhůru. Máme příležitost sledovat to, co jsme při příjezdu nemohli z útrob mrazícího vozu vidět: kopce, které se nelezou jenom proto, že se to nedá všechno stihnout, propasti s bouřícími říčkami, ale i neopevněné silničky vystřílené ve svazích hor, nad nimiž nejistě visí kusy skal.

Už před odjezdem z domova jsem dostal zprávu, že přes Anzob možná neprojedeme, protože se sesulo asi deset kilometrů silnice. Teď už je všechno v pořádku, jenom počasí chybí jeden jízdní pruh /samozřejmě ten bližší k propasti/ a jeho nepřítomnost je podle místního zvyku označena kamenným mužíkem uprostřed silnice. Naš vůz není nejrychlejší a tak jsme každou chvíli zahaleni v neprůhledných oblacích prachu zvedaných rychlejšími automobily. Občas vidíme ve stráni nějakou rezavou trosku.

Překonáváme nejvyšší stoupání a na poměrně krátkém úseku nás čeká sjezd ze 3 600 metrů do Dušambe /600 metrů/. Doposud jsme jízdu mladého Tádžika hodnotili jako bláznivou, teď se nás zmocňuje podezření, že selhaly brzdy. Ve smycích prolétáváme protisměrné zatačky, korba se míhá nad prázdnotou. Jsme otlučení jak brambory a naší jedinou starostí je nevypadnout ven. Během této zběsilé jízdy jsme předjeli všechna auta, která nás přesupěla ve stoupání.

Když jsme neuvěřitelně špinaví a roztřesení popadali u Alpbázy. Varzob z auta, měli jsme roztrhaná trička a plné ruce třísek z polámaných sajten, ale byli jsme živí. To musíme zapít, stejně tak, jako

starou vyhazovačku, která se zdá být nepřekonatelnou překážkou. Nemáme totiž společenský oblek.

Ale Strožok si ví rady: "Já uznávám, že nejsme oblečeni pro váš podnik zrovna nejlépe. /Byla to naše lepší čtyřka/ Ale ve všech světových velkoměstech, kde jsem byl - v Paříži, v Londýně nebo v New Yorku, vždycky když jsem se vrátil unavený z cest a chtěl se občerstvit v lepším podniku, tak jsem požádal o zapůjčení smokingu a za drobný poplatek mi ho v šatně vždy půjčili. Já vás tedy žádám, abyste nám zapůjčila devět smokingů." Bába zalapala po dechu a pustila nás dovnitř.

Seděli jsme u stolu se dvěma Tadžiky a pokojně do sebe lili vodu, šampaňské a gruzinák, když se do mikrofonu ozvalo v ruštině: "... vítáme milé hosty z Československa a hrajeme pro ně sólo..." Bigbitové nástroje spustily bujarou polku a Tadžikové na nás gestikulují, že musíme jít tancovat, jinak se dopustíme těžkého společenského přestupku. Bránili jsme se, že tu nejsou žádné ženské, ale byli jsme ubezpečeni, /a sami jsme si toho už několikrát všimli/ že ty nejsou k tanci zapotřebí.

Nejstatečnější z nás vyrazili ve třech dvojkách na parket. Přes půl hodiny trvalo naše sólo, za které jsme sklídili zasloužený úspěch. Vybuchly další lahve šampaňského a mě znova napadlo, že s tak dobrou partou jsem ještě nikde nebyl.

A D R E S Á Ř Č L E N Ů - Z M Ě N Y

Odchody:

Jäger Ondřej, Schmidt Pavel, Šťastný Jan, Vorlický Petr

Noví členové:

Blahna Petr	54 01 Trutnov, Mánesova 370	tel. 0439 5302 /a/
Blahout Petr	512 62 Karlovice, Radvanovice 91	0436 91296/a/
Čunát Jiří	401 18 Velký Šenov Hraničářů 505	
Votík Petr	Praha	4298343 /a/

ZPRAVODAJ 87 Horolezeckého oddílu TJ Tesla Žižkov

Počet výtisků: 100 ks

Stran: 20

Pouze pro členy horolezeckého oddílu TJ Tesla Žižkov Praha

Tiskne: Reprografické středisko Tesla Strašnice k.p.

leden 1988

Památky architektury

Zvědavé pohledy dětí

Západní stěna Zámku (5100m)